

Carpinus betulus

grab pospolity

Synonim łaciński: *Carpinus caucasica*

Rodzime drzewo osiągające 15-20 m wysokości. Gatunek wykorzystywany w ogrodach i parkach do tworzenia formowanych żywopłotów i szpalerów. Wraz z bukiem najlepiej znosi strzyżenie i zacienienie spośród wszystkich krajowych drzew liściastych. Tworzy krótki, pojedynczy lub wielokrotny pień o nierównej powierzchni, zanikający w górnej części. Korona miotlasta, owalna, osiąga 10-15 m średnicy. Pień i konary pokrywa gładka, szaropopielata kora, miejscami z podłużnymi, jasnymi smugami. Młode pędy cienkie i wiotkie, lekko zygzakowate, zielone, z drobnymi przetchlinkami i włoskami. Liście eliptyczne, ciemnozielone, mają do 12 cm długości i do 7 cm szerokości. Na blaszkach liściowych widocznych jest 10-15 nerwów, ich brzegi są podwójnie piłkowane a cała powierzchnia pofałdowana jak harmonijka. Kwiaty są rozdzielнопłciowe, pozbawione okwiatu, wiatropylne, rozwijają się wraz z liśćmi pod koniec kwietnia i na początku maja. Kwiaty żeńskie są niepozorne, trudno je zauważyć, są zebrane w luźne kłosa na końcach pędów. Kwiaty męskie są zebrane w zwisające, dekoracyjne kotki długości 3-5 cm. Owoce w postaci małych, owalnych orzeszków o żeberkowanej powierzchni, zaopatrzonych w 3-5 cm długości skrzydełka. Skrzydełka są zbudowane z 3 kłap, z których środkowa jest ponad dwukrotnie dłuższa od pozostałych. Orzeszki są zebrane w luźne, nastroszone, zwisające owocostany o długości 10-15 cm, dojrzewają we wrześniu i październiku. Dojrzałe owoce stanowią pokarm grubodzioba (syn. pestkojad, grabołusk). Jesienią liście grabu żółkną, brązowieją i opadają. Ale u młodych roślin część zaschniętych liści utrzymuje się na gałęziach aż do wiosny. Preferuje gleby żyzne, ciężkie, umiarkowanie wilgotne, wapienne. Tworzy zespoły leśne zwane grądami. Rośnie stosunkowo wolno, jest też zaliczany do drzew krótkowiecznych. W wieku 80-90 lat osiąga swoją maksymalną wysokość. Dożywa zwykle nie więcej niż 100-120 lat. Jest jednym z najważniejszych rodzimych gatunków liściastych stosowanych do tworzenia żywopłotów, szpalerów, łuków, labiryntów i wszelkiego rodzaju rzeźb ogrodowych. Intensywnie cięte rośliny dają liczne odrośla i pozwalają szybko uzyskać efekt gęstych zielonych ścian.

autorzy opisu tekstowego: Grzegorz Falkowski; Związek Szkółkarzy Polskich

zasięg geograficzny	Europa, Azja Mniejsza, Kaukaz
grupa roślin	liściaste
grupa użytkowa	liściaste drzewa
forma	drzewo
siła wzrostu	wzrost typowy dla gatunku
pokrój	szerokostożkowy
docelowa wysokość	od 15 m do 20 m
barwa liści (igieł)	jasnozielone ciemnozielone
zimozieloność liści (igieł)	liście opadające na zimę

rodzaj kwiatów	kwiatostan
barwa kwiatów	kremowe
pora kwitnienia	kwiecień maj
owoce	brązowe skrzydlaki
pora owocowania	wrzesień październik
nasłonecznienie	stanowisko cieniste stanowisko półcieniste stanowisko słoneczne
wilgotność	podłoże umiarkowanie wilgotne
ph podłoża	odczyn zasadowy
rodzaj gleby	przeciętna ogrodowa próchniczna gliniasta
walory	ładne jesienne zabarwienie odporność na zanieczyszczenia ozdobne z liści/igieł
zastosowanie	ogrody przydomowe parki zadrzewienia krajobrazowe szpaler żywopłót w grupach
strefa	5a

autorzy opisu tabelarycznego: Grzegorz Falkowski; , Związek Szkółkarzy Polskich;

Producenci *Carpinus betulus* w Polsce

ABRAM Krystyna i Stanisław Szkółka Krzewów i Drzew Ozdobnych
 ACROCONA Szkółki Drzew i Krzewów Ozdobnych
 BAJEROWSCY Danuta i Jerzy Gospodarstwo Rolno-Szkółkarskie
 BARCIKOWSCY Włodzisław Barcikowski, Izabela Ławicka Szkółka Bylin, Traw, Paproci, Ziół i Krzewów
 BOJANOWSKI Michał Szkółka Drzew i Krzewów Ozdobnych i Zalesieniowych
 BYCZKOWSCY Szkółka Krzysztof Byczkowski
 CUR J.Z.W. Hurtownia Szkółkarska
 DAMMERA Wanda Jąkańska Szkółka Roślin Ozdobnych
 DĘBSCY Agnieszka i Piotr Gospodarstwo Ogrodniczo-Rolne

DĘBSKA Jolanta, DĘBSKI Tomasz Gospodarstwo Szkółkarskie
FRYSZKOWSCY Szkółka Drzew i Krzewów
GRĄBCZEWSKY - Szkółki od 1936
GURSZTYN Szkółka Sp. z o.o.
HAJDROWSKI Bogdan Szkółka Krzewów Ozdobnych i Róż
HOMA-KOSAKOWSKA Krystyna, Homa Emil, Kosakowski Krystian Szkółka Roślin Ozdobnych
HORTENSJE.PL Łukasz Pełka
HORTULUS Piotr Bigoński Gospodarstwo Rolne Szkółka Roślin Ozdobnych
JURGIELEWICZ Gospodarstwo Szkółkarskie
KAPIAS Wojciech Gospodarstwo Rolno-Szkółkarskie
KRYT M.M. Młody Materiał Szkółkarski Marcin KRYT
KRZYŚIAK Andrzej Gospodarstwo Szkółkarskie
ŁAPIŃSKI Marta Olecka Szkółka Drzewa i Krzewy Ozdobne
ŁAZUCCY Gospodarstwo Szkółkarskie
MARKFLOR Szkółka Drzew i Krzewów
MILCZYŃSKI Maciej i Mateusz Szkółka Krzewów Ozdobnych
MIZAK Szkółki Drzew Alejowych i Krzewów Ozdobnych
NOWACKI Szkółka Drzew i Krzewów Ozdobnych Halina Nowacka
ORSZULAK HUDASZEK Gospodarstwo Szkółkarskie Elżbieta i Mieczysław Orszulak, Łukasz i Kornelia
Hudaszek
PARK - M Produkcja Roślin Krzysztof Mróz
PIĄTKOWSKI Karol J. - Szkółka Drzew i Krzewów
PIECH Szkółka
SKIBICCY Gospodarstwo Sadowniczo Szkółkarskie
SUTKOWSCY Szkółka Drzew i Krzewów Ozdobnych
SZKLARZEWSKY Marzena i Józef Gospodarstwo Szkółkarskie „Świat Zieleni”
SZMIT Szkółka
SZPAKOWSCY Szkółka Drzew i Krzewów Ozdobnych
TEPPER Elżbieta i Janusz Gospodarstwo Ogrodnicze
TOMŻYŃSKI Szkółka Roślin
ULIŃSCY Szkółkarstwo Ozdobne
WAWRUCH Ryszard, Pelc Krzysztof Szkółka Roślin Owocowych i Ozdobnych w Pojemnikach „Józefina”
WAŻYŃSCY Szkółki Roślin Ozdobnych
ZDUNEK Szkółka
ZIELONE WZGÓRZE Szkółka Roślin Ozdobnych Anna Wójcik-Kager

